

5. Alkutuotanto Toimialaseuranta Q2/2024

Tutkimusyksikkö

5. Alkutuotanto

Sisällysluettelo

5.1. Maatalousalat

5.2. Metsätalous ja puunkorjuu

5.3. Metallimalmien louhinta

Alkutuotanto pitää sisällään maa- ja metsätaloutta, kaivosteollisuutta ja muuta raaka-aineiden kanssa tehtäviä töitä ja aloja.

Toimialat (TOL 2008):

TOL 1 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut

TOL 2 Metsätalous ja puunkorjuu

TOL 7 Metallimalmien louhinta

TOL 8 Muu kaivostoiminta ja louhinta

Seuraavat toimialat huomioidaan Toimialakatsauksessa 2023:

TOL 0892 Turpeen nosto

TOL 81 Kiinteistön- ja maisemanhoito

Sopimusalat: Puutarha-ala, Viher- ja ympäristörakentamisala, Maaseutuelinkeinot, Turkistuotantoala, Metsäkoneala, Metsäala, Taimitarha-ala, Malmikaivokset, Bioteollisuus, Turvetuotantoala

5.1. Maatalousalat (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: -8 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Viljelykausi on alkanut säiden puolesta heikosti. Kevät oli kylmä ja toukokuu oli poikkeuksellisen kuiva.
- Maataloustuotannon kustannukset ovat jääneet vuotta 2021 korkeammalle tasolle, vaikka sähkön ja polttoaineiden hinnat ovat laskeneet. Lannoitteiden hinnan uskotaan lähes puoliintuvan vuosien 2023 ja 2024 aikana.
- Ulkomaalaisia kausityöntekijöitä on maatalouteen tulossa arviolta normaalimäärä. Eniten työntekijöitä tulee Ukrainasta. He eivät tarvitse tällä hetkellä työlupaa, joten tulijoiden määrän arviointi on vaikeaa.
- Toisaalta myös tuottajahintojen uskotaan laskevan tänä vuonna. Lisäksi maataloustukien reaalin arvo laskee vuosi vuodelta, koska tukia ei nosteta inflaation mukana.
- Arvonlisäveron korotuksen voi olettaa vähentävän jonkun verran ostetun ruoan määrää ja ohjaavan kulutusta halvempiin elintarvikkeisiin.
- Maatalouden tilanne on vaikea ympäri EU:ta, mikä on näkynyt laajoina protesteina monissa maissa.
- Turkistarhaus vähenee lintuinfluenssan seurauksena. Turkisten kysyntä on kuitenkin virkistynyt.

5.2. Metsätalous ja puunkorjuu (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: ei saatavana
- Alkuvuonna (Q1/2024) hakkuut vähenivät -3 % vuoden takaisesta.
- Puun hinta on noussut voimakkaasti. Erityisesti energiapuun hinta on korkea. Puulla on korvattu fossiilisia polttoaineita ja turvetta lämpölaitoksissa.
- Energian tuottajat investoivat sähkönkäyttöön lämmityksessä. Tämä vähentää puun kysyntää tai ohjaa puun käyttöä korkeamman jalostusasteen tuotantoon.
- Metsäteollisuuden heikko suhdanne ja tuotannon lasku on pääsyy hakkuiden vähenemiseen.
- Loppuvuotta kohti metsäteollisuuden suhdanne paranee, mikä lisää puun kysyntää.
- Metsätalousyritysten kannattavuus vaikuttaa ensimmäisten tilinpäätöstietojen mukaan parantuneen jonkun verran. Metsätalousyrityksistä suurin osa toimii puunkorjuussa ja metsänhoidossa.
- Ulkomaalaisen työvoiman käyttöön liittyvä harmaa talous on pysynyt ongelmana metsätaloudessa.

5.3. Metallimalmien louhinta (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: +7 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Tuottajahinnat vuosimuutos: -23 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Alan tuotanto on kääntynyt nousuun. Taustalla ei ole suuria muutoksia, vaan kaivosten tuotantomääriin liittyvät normaalit muutokset.
- Kullan ja hopean tuotantomäärät kasvoivat vuonna 2023. Muiden metallien tuotanto väheni.
- Suhangon kaivoksen edistyminen on lykkääntynyt noin vuodella. Tarkoitus on tehdä investointipäätös tänä vuonna ja aloittaa tuotanto vuonna 2026.
- Kaivosveron käyttöönotosta huolimatta toimialalla on uskoa tulevaisuuteen. Vuonna 2023 malmin etsintään investoitiin 94 miljoonaa, joka on +17 % edellisvuotta enemmän.
- Suomelle tärkeimmistä metalleista kulta on kallistunut voimakkaasti viimeisen vuoden aikana. Nikkelin hinta on hieman alempana kuin vuotta aiemmin, mutta kaivostoiminta on yhä kannattavaa.
- Hallitus valmistelee kaivosveron kiristystä.

**Teollisuus
liitto**